

8. Konference o šedé literatuře a repozitářích

21. říjen 2015, Praha

INIS: Repozitář šedé literatury z oblasti jaderné energie

Dobrica Savić

d.savic@iaea.org

**Nuclear Information Section
IAEA, Vienna**

Prezentace je dostupná pod licencí Creative Commons, licence: CC-BY-SA-4.0
(<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>), via <http://invenio.nusl.cz/record/200838>

Přehled prezentace

- Výzvy a řešení
- MAAEa cíle práce s informací z oblasti jaderné energie
- International Nuclear Information System (INIS)
- INIS kolekce
- Vyhledávač
- ICS (INIS Collection Search) - jednoduché a pokročilé vyhledávání
- Hlavní znaky vyhledávání v INIS
- Výhody a nevýhody
- Získané poznatky

Výzvy a řešení

Výzva

Jak zvýšit využívanost, přístupnost, využitelnost a možnost rozšíření on-line repozitáře, který obsahuje 3.8 milionů bibliografických záznamů a přes milion full-textů z oblasti jaderné energie

Řešení

- Volně zpřístupnit informace veřejnosti
- Nahradit zastaralý vyhledavač modernějším
- Zjednodušit základní vyhledávací rozhraní a vylepšit pokročilé vyhledávání
- Začlenit diskrétně lepší vyhledávací nástroje
- Zajistit indexaci Google.com, Google Scholar a dalšími vyhledávači

inis.iaea.org/search

Mezinárodní agentura pro atomovou energii (MAAE)

- **Mezinárodní agentura pro atomovou energii**
 - Světová agentura pro spolupráci v oblasti jaderné energie
 - Založena v roce 1957 jako součást Organizace spojených národů (OSN)
 - IAEA má 165 (září 2015) členských států a partnerů z celého světa, zaměřuje se na podporu bezpečného a mírového užití jaderných technologií
 - V kanceláři IAEA ve Vídni v Rakousku pracuje 2300 zaměstnanců různého profesního zaměření ze 100 různých zemí
- **Cíle MAAE a cíle práce s informacemi z oblasti jaderné energie**
 - Posílit výměnu vědeckých a technických informací o mírovém využívání jaderné vědy a techniky (shromažďovat, zpracovávat, uchovávat a šířit)
 - Zvýšit informovanost v členských státech o významu zachování účinné a efektivní systému pro správu informačních zdrojů z oblasti jaderné energie
 - Pomáhat se zvyšováním vzdělávání a školení
 - Poskytovat informační služby a podporu členským státům

International Nuclear Information System (INIS)

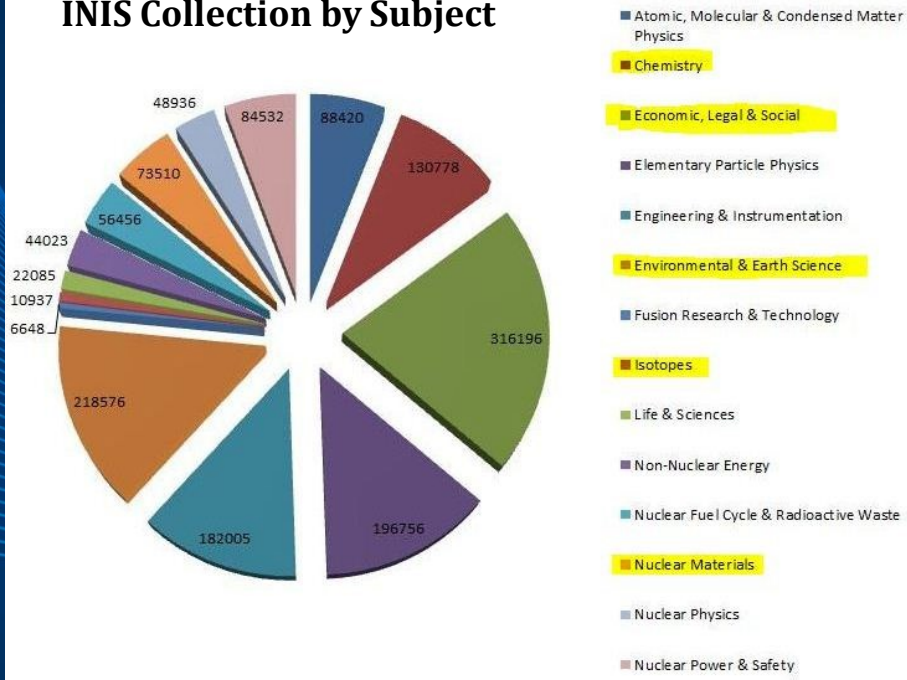
- Jeden z největších světových správců nekonvenční publikované literatury z oblasti jaderné vědy a techniky
- Ustanoveno jako organizační složka MAAE v roce 1970
- Členové INIS - 130 států a 24 mezinárodních organizací
- Role:
 - shromažďovat a zpracovávat bibliografické záznamy a plné texty literatury z oblasti jaderné energie, publikované v členských státech MAAE
 - dlouhodobě archivovat nekonvenční nebo šedou literaturu v elektronické podobě – např. dokumenty IAEA, zprávy a další publikace členských států
 - volně zpřístupnit kolekci publikací INIS všem uživatelům

Volný otevřený přístup bez omezení
ke kolekci INIS od roku 2009

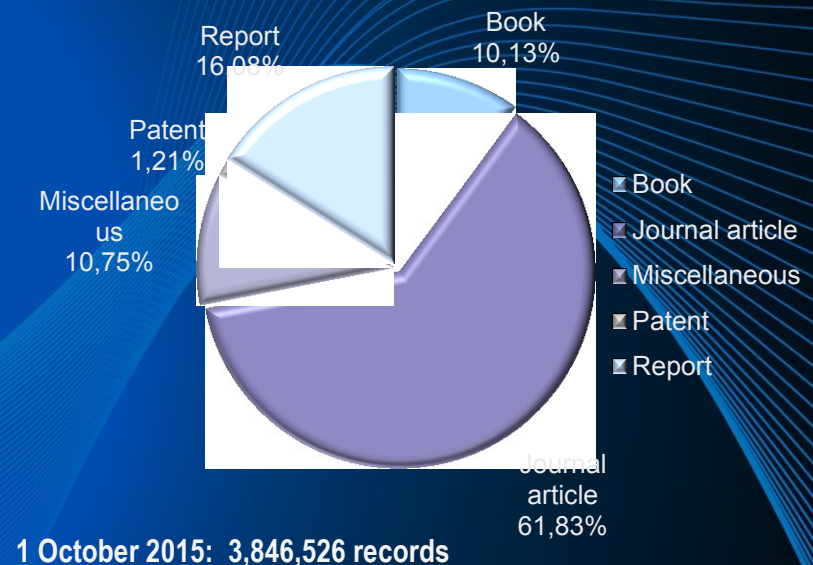
INIS kolekce

- Průměrný roční přírůstek 120,000+ bibliografických záznamů
- Stav k 1. září 2015
 - přes 3.8 milionů bibliografických záznamů
 - 1,070,000 full-textových dokumentů (NCL), 750,000 INIS & 320,00 jiných zdrojů

INIS Collection by Subject

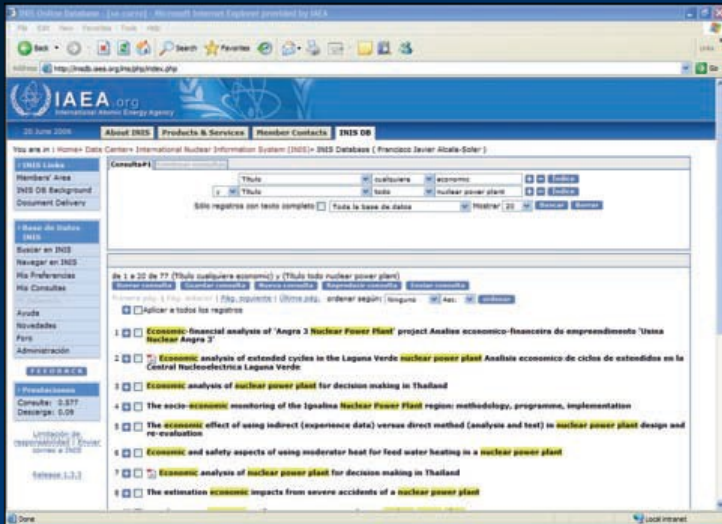
Bibliographic Records by Type

Vyhledávač

Dřívější vyhledávání 1970-2011 BASIS RDBMS

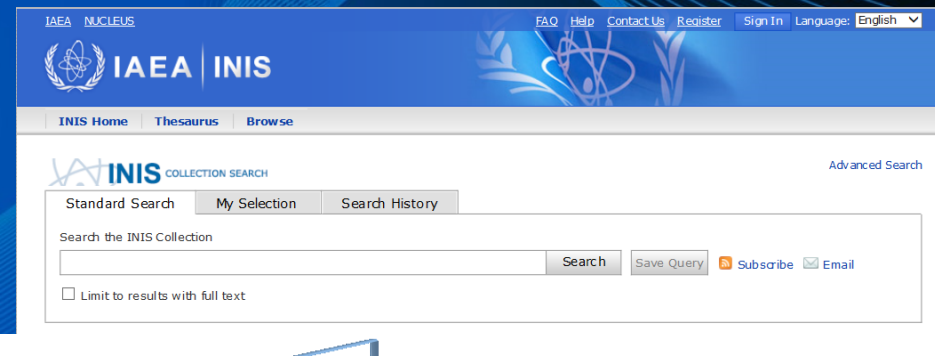
- Vlastnictví a podpora (OpenText)
- Rychlost
- Složitě rozhraní vhodné spíše pro knihovníky
- Jen pokročilé vyhledávání
- Nebyla implementována indexace fulltextů
- Vícejazyčné rozhraní/nápověda k vyhledávání
- Podpora použití tezaurů a autorit

Nové vyhledávání 2011

Google Search Appliance (GSA)

- Velká rychlost a škálovatelnost
- Přehledné, snadno použitelné základní vyhledávací rozhraní
- Pokročilé možnosti k rozšíření nebo zúžení vyhledávacího dotazu
- Indexace plných textů
- Více relevantních výsledků
- Fasetové vyhledávání, používání filtrů

inis.iaea.org/search

ISC: Jednoduché vyhledávání

[IAEA](#) [NUCLEUS](#)

[FAQ](#) [Help](#) [Contact Us](#) [Register](#)

[Sign In](#)

Language: [English](#) ▼

IAEA | INIS

[INIS Home](#)

[Thesaurus](#)

[Browse](#)

 INIS COLLECTION SEARCH

[Advanced Search](#)

[Standard Search](#)

[My Selection](#)

[Search History](#)

Search the INIS Collection

[Search](#)

[Save Query](#)

[Subscribe](#)

[Email](#)

☐ Limit to results with full text

IAEA

ISC: Jednoduché vyhledávání

[IAEA](#) [NUCLEUS](#)

[FAQ](#)

[Help](#)

[Contact Us](#)

[Register](#)

[Sign In](#)

Language: [English](#) ▼

IAEA | INIS

[INIS Home](#)

[Thesaurus](#)

[Browse](#)

 INIS COLLECTION SEARCH

[Advanced Search](#)

[Standard Search](#)

[My Selection](#)

[Search History](#)

Search the INIS Collection

[Search](#)

[Save Query](#)

[Subscribe](#)

[Email](#)

☐ Limit to results with full text

IAEA

ISC: Jednoduché vyhledávání

[IAEA](#) [NUCLEUS](#)

[FAQ](#) [Help](#) [Contact Us](#) [Register](#) [Sign In](#) Language: [English](#) ▼

IAEA | INIS

INIS Home

Thesaurus

Browse

 INIS COLLECTION SEARCH

[Advanced Search](#)

Standard Search

My Selection

Search History

Search the INIS Collection

Search

Save Query

 [Subscribe](#)

 [Email](#)

☐ Limit to results with full text

ISC: Jednoduché vyhledávání

[IAEA](#) [NUCLEUS](#)

[FAQ](#) [Help](#) [Contact Us](#) [Register](#) [Sign In](#) Language: [English](#) ▼

IAEA | INIS

[INIS Home](#)

[Thesaurus](#)

[Browse](#)

 INIS COLLECTION SEARCH

[Advanced Search](#)

[Standard Search](#)

[My Selection](#)

[Search History](#)

Search the INIS Collection

[Search](#)

[Save Query](#)

 [Subscribe](#)

 [Email](#)

☐ Limit to results with full text

ISC: Jednoduché vyhledávání

[IAEA](#) [NUCLEUS](#)

[FAQ](#) [Help](#) [Contact Us](#) [Register](#)

[Sign In](#)

Language: [English](#) ▼

IAEA | INIS

[INIS Home](#)

[Thesaurus](#)

[Browse](#)

 INIS COLLECTION SEARCH

[Advanced Search](#)

[Standard Search](#)

[My Selection](#)

[Search History](#)

Search the INIS Collection

[Search](#)

[Save Query](#)

[Subscribe](#)

[Email](#)

☐ Limit to results with full text

IAEA

ISC: Jednoduché vyhledávání

[IAEA](#) [NUCLEUS](#)

[FAQ](#) [Help](#) [Contact Us](#) [Register](#) [Sign In](#)

Language: **English** ▼

IAEA | **INIS**

[INIS Home](#)

[Thesaurus](#)

[Browse](#)

 INIS COLLECTION SEARCH

[Advanced Search](#)

[Standard Search](#)

[My Selection](#)

[Search History](#)

Search the INIS Collection

[Search](#)

[Save Query](#)

[Subscribe](#)

[Email](#)

☐ Limit to results with full text

IAEA

ISC: Jednoduché vyhledávání

[IAEA](#) [NUCLEUS](#)

[FAQ](#) [Help](#) [Contact Us](#) [Register](#)

[Sign In](#)

Language: [English](#) ▼

IAEA | INIS

[INIS Home](#)

[Thesaurus](#)

[Browse](#)

 INIS COLLECTION SEARCH

[Advanced Search](#)

[Standard Search](#)

[My Selection](#)

[Search History](#)

Search the INIS Collection

[Search](#)

[Save Query](#)

[Subscribe](#)

[Email](#)

☐ Limit to results with full text

IAEA

ISC: Jednoduché vyhledávání

[IAEA](#) [NUCLEUS](#)

[FAQ](#) [Help](#) [Contact Us](#) [Register](#) [Sign In](#)

Language: [English](#) ▼

IAEA | INIS

[INIS Home](#)

[Thesaurus](#)

[Browse](#)

 INIS COLLECTION SEARCH

[Advanced Search](#)

[Standard Search](#)

[My Selection](#)

[Search History](#)

Search the INIS Collection

[Search](#)

[Save Query](#)

 [Subscribe](#)

 [Email](#)

☐ Limit to results with full text

ISC: Pokročilé vyhledávání

IAEA NUCLEUS

FAQ Help Contact Us Register Sign In Language: English

IAEA | INIS

INIS Home Thesaurus Browse

Help - All words
All the terms entered in this textbox will be searched EVERYWHERE in the search results. All the terms will appear in the results, but not necessarily together.
Example: if you enter the terms *nuclear safety aspects*, all the search results will contain all of the words "nuclear", "safety" and "aspects".

Standard Search

Advanced Search

Search INIS Collection for documents that...

Include:
All words

But do **not** include:
Anywhere

Clear All

Add Another

Add Another

Search

Also Search:

- ☐ 中文
- ☐ English
- ☐ Français
- ☐ Deutsch
- ☐ 日本語
- ☐ Русский
- ☐ Español

INIS Collection Search Highlights

ISC: Pokročilé vyhledávání

IAEA NUCLEUS

FAQ Help Contact Us Register Sign In Language: English

IAEA | INIS

INIS Home Thesaurus Browse

INIS COLLECTION SEARCH

Advanced Search

Search INIS Collection for documents that...

Include:

All words

But do not include:

Anywhere

Abstract
Author
Country/Org.
Descriptors
DEC
DEI
INIS Issue
INIS Volume
Journal
Language
Library Subject
Record Type
Ref. Number
Rel. Record
Report Number
Source
Subject Category
Title
Publ. Year

Help - All words

All the terms entered in this textbox will be searched EVERYWHERE in the search results. All the terms will appear in the results, but not necessarily together.

Example: if you enter the terms *nuclear safety aspects*, all the search results will contain all of the words "nuclear", "safety" and "aspects".

Standard Search

Clear All

Add Another

Add Another

Search

Also Search:

☐ 中文
☐ English
☐ Français
☐ Deutsch
☐ 日本語
☐ Русский
☐ Español

INIS Collection Search Highlights

18

ISC: Pokročilé vyhledávání

IAEA NUCLEUS

FAQ Help Contact Us Register Sign In Language: English

IAEA | INIS

INIS Home Thesaurus Browse

INIS COLLECTION SEARCH

Advanced Search

Search INIS Collection for documents that...

Include:

All words

But do not include:

Anywhere

Help - All words

All the terms entered in this textbox will be searched EVERYWHERE in the search results. All the terms will appear in the results, but not necessarily together.

Example: if you enter the terms *nuclear safety aspects*, all the search results will contain all of the words "nuclear", "safety" and "aspects".

Standard Search

Also Search:

☐ 中文

☐ English

☐ Français

☐ Deutsch

☐ 日本語

☐ Русский

☐ Español

Clear All

Add Another

Add Another

Search

INIS Collection Search Highlights

Vlastnosti vyhledávání v kolekci INIS (ICS)

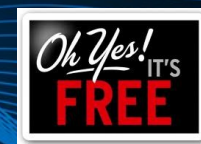
■ Platforma

- Google Search Appliance© - jednoduchý, rychlý, flexibilní
- Začátek projektu v roce 2010. Současná verze rozhraní 4.4, květen 2014
- Virtuální servery v rámci IAEA
- Dostupnost 24/7

■ Přístupnost

- Volná, otevřená webová aplikace. Není třeba instalace
- Mobilní aplikace pro iPad, iPhone, Android
- Nástroj pro vyhledávání z jiných webových stránek s nebo bez filtru

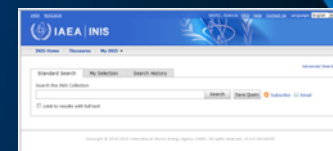

■ Snadné užívání

- Intuitivní úvodní obrazovka
- Není třeba předchozí znalost databáze INIS
- Jednoduché vyhledávací okno vzbuzuje v uživateli důvěru (z jednoho vyhledávacího bodu dostane výsledky relevantní k jeho informační potřebě)

■ Pokročilé vyhledávání

- Preciznější vyhledávání
- Booleovské operátory
- Nástroj pro automatické doplnění syntaxe dotazu
- Vyhledávání všech slov, přesných frází; přidávání/odebírání metadatových polí; výběr jazyka; použití intervalů k tvorbě dotazů (2007..2009); rozbalovací menu

Vlastnosti vyhledávání v kolekci INIS (pokrač.)

■ Fasetové vyhledávání

- Dynamická navigace - země, jazyk, rok publikování, označení svazku INIS, předmět

■ Možnosti rozšíření

- Nové kolekce, databáze, repozitáře
- Nové formáty, typy dokumentů

■ Vícejazyčnost

- Rozhraní v 8 jazycích
- INIS tezaurus v 8 jazycích (vyhledávání napříč jazykovými mutacemi)
- Automatický překlad pomocí Google překladače do 8 jazyků

■ Soubory autorit

- Názvy časopisů; CODEN; ISSN; Předmětové kategorie; Deskriptor; Země/Organizace; Autor; Číslo zpráv

Vlastnosti vyhledávání v kolekci INIS (pokrač.)

■ Nástroje

- Tisk/export výsledků hledání ve formátech (PDF, HTML, Excel, XML)
- Stažení citací v textovém formátu, ve formátech RIS, RefWorks, EndNote
- Vytvoření RSS kanálu
- Jednoduché odeslání výsledků hledání na email
- Slovník stop-slov pro jazyky mimo angličtinu
- Překlad bibliografických záznamů do jiných jazyků pomocí Google Translator
- Prohlížení předmětových kategorií, nejčastěji hledaných slov a tezauru

■ Uživatelský profil

- Registrace uživatele (Single Sign-On)
- Nastavení jazyka rozhraní; počet výsledků hledání na stránku; uložení dotazů; hledání v nových přírůstcích; zaslání výsledků hledání na email
- Pracovní prostor (uložení vyhledaných dokumentů, překlad do jiných jazyků)

■ Náповěda

- FAQ (na INIS i ICS)
- On-line nápověda
- Vyskakovací okna: Příklady jak sestavit dotaz
- Kurs vyhledávání

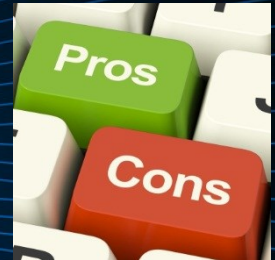

Výhody a nevýhody

Důsledky užití GSA

PRO

- Uživatelé jsou již zvyklí na vyhledávací rozhraní typu Google
- Mnoho prvků dostupných hned po drobné konfiguraci
- Možnost zařadit mnoho vyhledávacích prvků do pozadí nebo do popředí
- Rychlé a relevantní výsledky hledání
- Snadné přizpůsobení UI prostřednictvím úpravy XSLT
- Škálovatelnost

PROTI

- Náklady: licence na záznamy, vývoj, běžný provoz a údržbu
- GSA index a/nebo databáze nemá pod kontrolou administrátor a ani k nim nemá přímý přístup
- GSA je nástroj pro vyhledávání a ne na správu sbírek, nebo vytváření reportů či statistik
- Značka a dlouhodobý nepřímý dopad

Důležitost otevřeného přístupu pro Google.com a Google Scholar

- 2013: 50,000 hledání a 3,000 stažení za měsíc
- 2015: 200,000 hledání a 160,000 stažení za měsíc
(z 95% prostřednictvím Googlu)

Získané poznatky

Jak zvýšit využívanost

- Volně zpřístupnit obsah repozitáře veřejnosti
- Nahradit starší vyhledávací technologie modernějšími
- Zpřístupňovat fulltexty

Jak zlepšit použitelnost (řešit uživatelské potřeby)

- Zjednodušit základní vyhledávací rozhraní a vylepšit pokročilé vyhledávání
- Začlenit diskrétně lepší nástroje pro vyhledávání

Jak umožnit rozšiřitelnost (škálovatelnost)

- Technické řešení pro maximální výkon
- Poskytovat různé formáty záznamů

Jak zvýšit přístupnost

- Zajistit indexaci Google.com, Google Scholar a jinými vyhledávači
- Investice do propagace

Age si quid agis!

Co děláš, dělej řádně!

Děkuji